

Knjige iščejo svojo polico

Posredovanje knjige in drugega informativnega gradiva, torej knjižničarstvo, ima v naši občini že bogato tradicijo; prve organizirane oblike segajo v leto 1878. Povojni razvoj je izoblikoval današnjo mrežo, ki jo predstavljajo: osrednja knjižnica v Šiški na Celovski 161, podružnica v Šentvidu na Prušnikovi 196, v Medvodah na C. komandanta Staneta 12 in v Vodica v domu družbenih organizacij.

Potujoča knjižnica, ki je organizirana enotno za vso Ljubljano, ima v naši občini za zdaj naslednja postajališča: Stanežiče, Tacen, Gameljne, Skaručna, Utik, Trnovec, Valburga in Sora.

Očitna je vrzel v novih soseskah, vse od KS Komandanta Staneta do Kosez in Dravelj.

V vseh desetih knjižnicah je v 1. polletju letos knjižna zaloga znašala 63.190 knjig, v tem času pa je bilo izposojenih 107.580 enot, kar pomeni v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečanje za 20.000 knjig ali 22 odstotkov; obiskovalcev je bilo 43.579, t.j. povečanje za 3.864 ali 9 odstotkov; prirast knjižnega gradiva pa je znašal 2.030 knjig, kar je le 5-odstotno povečanje (s pripombo, da je bilo porabljeno okrog četrtno več sredstev). Za celotno delo skrbi 9 strokovnih delavcev. KS upravlja delovna skupnost in 4 delegati, ki jih imenuje: dva ustanovitelja, enega KS Zg. Šiška, eden je iz vrst članov knjižnice.

V poglavju o materialnih pogojih dela obravnavamo naslednje elemente: knjižno gradivo, prostore, kadre — sledi pa članstvo, obisk in druga dejavnost. Slovenski standard, ki zahteva 2 knjigi na prebivalca, dosega Ljubljana z 1,75 knjige, v naši občini smo 1982. leta, ko je bila knjižna zaloga 61.484 enot, prebivalcev pa je bilo 84.996, pristali pri 0,73 knjige — torej niti ena knjiga na prebivalca. Seveda je treba

upoštevati Ljubljano kot enoten prostor, saj gre za občutno prelihanje obiskovalcev.

Letni prirast knjig, za katere standard govori ena nova knjiga na 5 prebivalcev, v Ljubljani dosegamo na 11, v Šiški šele na 21 prebivalcev. Periodični tisk in neknižno gradivo doslej nista prišla v poštev, ker ni bilo primernih prostorov za tovrstno dejavnost.

Prav prostori so najbolj boleča točka celotnega knjižničarstva. Že dosedanja knjižna zaloga in minimalna ostala dejavnost (čitalnica) bi zahtevala okrog 1000 kv. metrov. Na razpolago imamo 251 kv. m, ki so razporejeni takole: 131 osrednja knjižnica, Šentvid 51, Medvode 49, Vodice 20 kv. m. Najočitnejši je primanjkljaj v osrednji knjižnici, kjer celotno strokovno delo (obdelava knjižnega sklada za vso mrežo, izposoja odraslim in mladini, informativna služba, matična dejavnost) in delo uprave poteka na vsega 93 kvadratnih metrih. Prostori knjižnic so v večini primerov podobni s knjigami natrpanim skladiščem. Primerjava z drugimi ljubljanskimi knjižnicami nam pove, da imajo knjižnice v Centru na razpolago 1.976 kv. m, v Bežigradu 421, Mostah 786, na Viču 272. Torej smo skupaj z Vičem krepko na repu. Če upoštevamo število prebivalcev, je vsa stvar samo še brezupnejša. V te prostore pride vsako leto okrog 4.000 novih knjig, ki jim je treba poiskati nove police.

Edino prostorsko pridobitev predstavlja pionirski oddelek v Vodnikovi domačiji, ki naj bi predvidoma začel v kratkem z delom. Teh 44 kv. metrov pomeni samo delno razbremenitev osrednje knjižnice, ki ima med svojimi člani tretjino otrok do 15. leta.

Glede kadrov velja ugotovitev, da bi sedanji obseg dela moralo opravljati 15 delavcev (slovenski normativ), torej manjka 6 delavcev. Trenutno bi lahko zaposlili le 1 bibliotekarja in 1 višjega knjižničarja. Pomanjkanje kadrov pomeni preobremenjenost knjižničarjev in onemogoča načrtovanje ostalih oblik dela.

Članstvo naj bi po normativu dosegalo do 20 % prebivalstva, v Ljubljani izven Centra niha od 13 % v Bežigradu do 5 % na Viču. V Šiški dosega okroglo 9 %.

Izredno visoka je izposoja, kar nam pokaže podatki, da je v Sloveniji vsaka knjiga v povprečju izposojena 1,61-krat, v Ljubljani 2,23-krat, v šišenskih knjižnicah pa 3,09-krat.

O veliki obremenjenosti nezadostne knjižne zaloge govori dejstvo, da so v letu 1982 imele vse ljubljanske splošnoizobraževalne knjižnice 556.507 zvezkov, od tega KS 61.484 ali 11,1 %; v istem času je znašala izposoja 1.367.499 knjig, od tega v Šiški 189.529 ali 13,9 %; obiskovalcev je bilo 515.010, v Šiški pa 80.941 ali 15,7 %.

O uspešnem delu, ki ga otežujejo opisane razmere, pričajo podatki o izposoji in obisku. V srednjeročnem načrtu smo si zastavili cilj: do 1985. leta izposoditi 170.000 knjig, vendar smo že 1982. leta dosegli 189.000 knjig. Ob nespremenjenih razmerah že tretje leto zapored naraščata obisk in izposoja od 10 do 15 % letno.

Albin Buttolo

Nova stanovanja za upokojence

40 garsonjer

Ob Kebetovi ulici v Šiški so v sklepni fazi gradbena dela na novem štirinadstropnem stanovanjskem bloku za upokojence. Na pobudo Zveze društev upokojencev Ljubljana Šiška so se pred dvema letoma lotili prvih konkretnih del za ta objekt, ki ga gradijo s sredstvi, zbranimi v Ljubljani prek sklada za gradnjo domov in stanovanj za upokojence. Ob pripravi idejne zasnove, gradbeno tehnične dokumentacije, mnenj in soglasij, pa tudi pri iskanju investitorja ter izvajalca del je aktivno sodelovala ZDU, ki je s svojimi bogatimi izkušnjami in družbeno sprejemljivimi pogledi vnesla v idejne zasnove zgradbe in prostorov v njej najboljše rešitve.

V stanovanjskem bloku bo 40 garsonjer. Od tega jih je 10 namenjenih za invalide, ki jim je za komuniciranje potreben invalidski voziček. Velikost garsonjer je ca. 35 m² s primernim komfortom. V objektu bo osebno dvigalo, večja dvorana in nekaj skupnih prostorov, namenjenih tudi za dejavnost Zveze društev upokojencev v Šiški in drugih.

Investitor — Samoupravna stanovanjska skupnost Ljubljana Šiška je gradbena dela oddala po pogodbi Gradbenemu podjetju INGRAD Celje. Celotni stroški za blok so dogovorjeni, upoštevaje vse dodatne prispevke v smislu zakonskega predpisa, na 92 milijonov din.

Po pogodbi morajo objekt predati svojemu namenu konec meseca marca 1984, kar je glede na spoštovanje terminskih planov in rokov tudi realno.

V smislu dogovorov pristojnih organov v mestu Ljubljana, ki urejajo stanovanjska vprašanja upokojencev v Ljubljani, se bodo v nova stanovanja vselili upokojenci in invalidi, ki prejemajo invalidsko pokojnino in doslej niso imeli ustreznega urejenega stanovanjskega vprašanja. Izpolnjevanje pa morajo kriterije, dogovorjene za pričakovalce stanovanj iz solidarnostnih skladov v Ljubljani.

Stanovanjska komisija pri ZDU Ljubljana Šiška je v smislu dogovora opravila v zadnjem času pregled vseh stanovanj pričakovalcev za nov objekt, se s prosilci pomenila o odprtih vprašanjih in pripravila predlog prioritete liste. Pri svojem delu je upoštevala dogovor, da se v stanovanjski objekt v Šiški vselijo v glavnem upokojenci, ki imajo že dosedaj

stalno bivališče v Šiški. Opredelila pa se je tudi za 5 invalidov, ki izpolnjujejo pogoje, pa bivajo na področju mesta Ljubljana. S stanovanji, ki jih bodo sprostili upokojenci, razporejeni v nove garsonjere, pa bodo razpolagale stanovanjske skupnosti. V prvi prednostni listi so naslednji pričakovalci:

1. **STOJANOVIĆ Melanija**, starostna upokojenka in hčerka, ki je invalidska upokojenka, Ljubljana — Celovška 74/a
2. **KRUMPAK Helena**, starostna upokojenka, Ljubljana — Celovška 90
3. **HOJKAR Terezija**, starostna upokojenka, Ljubljana — Štularjeva 8
4. **PANJAN Kristina**, starostna upokojenka, Ljubljana — Česnikova 12
5. **PREMELČ Bogomir**, starostni upokojenec, Ljubljana — Celovška 125
6. **JANKOVIĆ Angela**, starostno-borčevska, Ljubljana — Runkova 6
7. **KRENN Marija**, družinska upokojenka, Ljubljana — desenkova 10
8. **BILLINGER Frida**, starostna upokojenka, Ljubljana — Celovška 56
9. **LESKOVEC Valentin**, starostni upokojenec, Ljubljana — Djakovičeva 13
10. **STANČIČ Rudi**, starostni upokojenec, Ljubljana — Smrekarjeva 8
11. **RENKO Angela**, starostna upokojenka, Ljubljana — Smrekarjeva 8

12. **MADON Ivanka**, starostna-borčevska upok., Ljubljana — Ruska 3
13. **GOGNJEVEC Pavla**, starostna upokojenka, Ljubljana — Obirska 29
14. **OREL Josipina**, družinska upokojenka, Ljubljana — Tacenska 75
15. **OBERC Anton** in žena, starostni upokojenec, Ljubljana — Beljaška 4
16. **KOTAR Marija**, invalidska upokojenka, Ljubljana — Gasilska 5
17. **TERŠAN Rafael**, starostni upokojenec, Ljubljana — Podlimbarskega 32
18. **PETRAČ Marija**, družinska upokojenka, Ljubljana — Medvedova 12
19. **MOŽEK Marija**, družinska upokojenka, Ljubljana — Vodnikova 181
20. **VIDMAR Anton**, starostni upokojenec, Ljubljana — Kamnogiška 40
21. **KIRAR Ivanka**, starostna upokojenka, Ljubljana — Knezova 37
22. **MADON Vladimir**, starostni upokojenec, Ljubljana — Aleševčeva 31
23. **PEKOL Francka in Jožefa**, sestra — obe starostni upokojenki, Ljubljana — Bohoričeva 17
24. **BRUNČO Alojzija**, starostna upokojenka, Ljubljana — Zrinjskega 5a
25. **MARTINCIČ Jožefa**, invalidska upokojenka, Ljubljana — Poljanski nasip 40
26. **TRŠAN Marija**, starostna upokojenka, Ljubljana — Poljanski nasip 40 (Cukrarna)
27. **POGAČNIK Rudolf**, starostni upokojenec, Ljubljana — Trubarjeva 12
28. **ALLES Erika**, invalidska upokojenka, Ljubljana — Pleteršnikova 10
29. **LEŠNIK Karel**, invalidski upokojenec, Ljubljana — Pleteršnikova 10
30. **ZRIMŠEK Ivanka**, invalid. upokojenka, Ljubljana — Zaloška 48
31. **KNEZ Danica**, invalid. upokojenka, Ljubljana — Bregarjeva 13
32. **PAPLER Franciška**, invalid. upokojenka, Ljubljana — Krimska 13